

zárja a személyi politikát és amelynek van egysége és ereje ahhoz, hogy megküzdjön az ellenségeinkkel, akár kívülről, akár belülről támadjanak is ránk.

Talán ennek az erőnek, ennek az egységnek az előjele az, hogy a magyar nemzeti aspirációk egyik legnagyobb ellenzője: *Auffenberg* lovag hadügyminiszter, mint most igen komolyan hirdik: *a legközelebbi napokban le fog mondani*. Nem mi szeretjük ezt hinni, hanem a gráci *Tagespost* írja, amely pedig bizonyára nem kívánja ennek az eseménynek a bekövetkezését. Ez a lap annyira megy a következtetésben, hogy már utódját is ismerni véli *Potiorek* tábornagy személyében.

A belső ellenségeink pedig majd meghajolnak a józan belátás és a nemzet többségének akaratát előtt, különösen, ha *Lukács* László, a nagy koncepciójú miniszterelnök nekik teljes garanciát nyújt a demokratikus választójog megalkotására. Ez pedig meg lesz, — nem azért, mert ők kívánják, hanem mert a nemzet többsége is ezt akarja.

Bonyodalom a szegedi vásárcsarnok építése körül.

(Saját tudósítónktól.) Szeged város tanácsának legközelebbi ülése elé nagyfontosságú kérdés kerül, mely Szeged város minden polgárát közelről érint. Örömmel kellene üdvözölnünk a város ezen újabb középítményének létesülését, ha a tervezés és megépítés körül oly szokatlan, a város érdekét teljesen figyelmen kívül hagyó eljárás legkomolyabb aggodalmunkat fel nem keltene. A Magyar Mérnök és Építész Egylet szegedi osztályának mozgolódása hívta fel erre a figyelmünket, hol legközelebbi ülésén a szándékolt tervezési megbízatás súlyos szabálytalansága ellen fognak állást foglalni. Az ügy röviden a következő:

Szeged város tanácsa *Strasser* nevű budapesti mérnököt hatvanezer koronáért nyilvános pályázat elnyerésével meg-

akarja bizni a vásárcsarnok tervezésével. Ezen koriblis tervezési díjat a vásárcsarnok építése terén alig működő mérnököknek kiadni a legvétkesebb bűnösség akkor, midőn öt-ezer koronás pályadíj kitűzése esetén hazánk legelsőrangú építészei a legnagyobb készséggel vették volna részt a pályázaton. Ezen pályázat oly gazdag anyagot hozna össze, hogy Szeged városa a múltban megépített nagyobb szerű vásárcsarnokok tapasztalatai alapján a legolcsóbb kivitelű, tehát leggazdaságosabb megoldást választhatná.

Szakembereknek módjukban volt a *Strasser*-féle terveket megismerni, a legelítendő módon nyilatkoztak az ósdi megoldási módon. Németországnak évről-évre épülő nagyszámú vásárcsarnokai ma már nem készülnek vasból, mert az higienikus szempontból (a rácsos részek tisztán tarthatatlansága miatt) kifogás alá esnek, másrészt a szomorú tapasztalat azt igazolja, hogy a vaskonstruktós megoldás már lokális tűz esetén is, a vast megtűzést a konstrukció teljes összeomlását eredményezte.

Legalaposabb beszámítás alá esik és szakemberek előtt teljesen érthetetlen az egymillióöttszázezer koronára menő építési költség. Pályadíj kitűzése esetén a város vezetősége oly tervek birtokába fog jutni, mely több százezer koronára megalkalmazásával megépíthetők *Strasser*-féle tervvel azonos nagyságu beépítettség mellett.

Szembeszökö a *Strasser*-féle tervezésre vonatkozó szerződési javaslat azon pontja, mely kiköti, hogy *Strasser, a tervező, az építkezés vállalkozója is lehet, biztosítva egyúttal Strassernek azt, hogy az építkezés folyamán az általa szükségességnek mutatkozó változtatásokat és új munkálatokat a város tanácsának hozzájárulása mellett mindenkor elvégezheti.*

Strasser ily módon való vállalkozás esetén cirka egymillióöttszázezer koronás építkezésével várható haszna reményében a csakélyke hatvanezer koronás tisztelődijra nem is reflektál. Elegendő az, ha valaki egy kézben tervező és vállalkozó is lehet. Nagy érdeklődéssel várjuk, hogy Szeged város tanácsán a *Strasser*-féle szerződés nyere elfogadást, akivel Szeged városa ma még semmi néven nevezendő obligóban nincsen. *Strasser* biztos tudomásunk szerint ingyen,

saját felelősségére készítette el a terveket, amelyeket a város elfogadni nem tartozik. Szerintünk a leghelyesebb eljárás az lenne, ha a város az egyenes utat követve teljesen szakítana *Strasser*-rel, kiadéktalanul pályázatot tüzne ki ötözer koronára díjjal és a megalkotandó zsüri véleményezése alapján a pályanyertes munkát megbizná végleges tervezéssel.

E kérdésben azt hisszük ez a megoldás elfogadásra fog jutni, mert ha talán a tanácsban nem is, de a közgyűlésben oly többség nem lesz összehozható, amely azon több százezer koronára menő tulkiadásért a felelősséget magára vállalná. A fent ismertetett *Strasser*-féle megbízatás esetén nem lenne az országban vállalkozó, aki a munkára *Strasser* konkurrenciája miatt egyáltalán pályázhatna. Szeged város tanácsa hiába magyarázgatná Szeged gazdaszonyainak, hogy a gyümölcs ára ott azért oly drága, mert a tervet és kivitelt *Strasser* és nem a pályanyertes tervező és nem a legolcsóbb vállalkozó készítette.

Olasz hadihajók manővere a Dardanellákon.

— Nagy károk a kereskedelembe. —

Szalóniki, április 21.

A kikötői parancsnok Rhodosból azt a hivatalos értesítést kapta, hogy ma 7 olasz páncélos és 3 torpedónaszád érkezett oda és háromnegyedórás ott tartózkodás után az olasz hajók eltávoztak. Chiosból érkező jelentések is hadihajók feltűnéséről adnak hírt. A bizottság köréből származó hírek szerint konstantinápolyi képviselők illetékes helyről azt a kijelentést kapták, hogy nem kell tartani attól, hogy az olaszok megtámadják Szalónikot. Mindazonáltal itt és az erődítményeinél, valamint Chalkidikében minden óvintézkedést sürgősen megtettek, hogy támadás esetén készen álljanak.

Konstantinápoly, április 21.

A minisztertanács a nagyvezér elnökletével összeült és elfogadta a porta választójegyzékét a hatalmak közvetítése dolgában. Assim bej külügyminiszter e választ a ha-

vállára vette köpönyegét és hallgatódzott. Nem hallatszott semmi, csak a nyilvános kikiáltó hangja, aki a távolban ismételte:

— Emberek, a kiszaki nincs többé! Mindenki hagyja abba munkáját és az éj beállta előtt térjen lakására! Mindenki családjá körében sirassa a szent és szeretett mikádó királyi hitvesének halálát.

Nomino bevárta, amíg a kikiáltó szava elhangzott az éjszakában, aztán Szaimon boltja felé szaladt.

— Nyissátok az ajtót, én vagyok, Nomino!

Szaimon félig kinyitá házának ajtaját.

— Lépjen be gyorsan. Ha valaki az éjszakában künn látná, halál fia volna.

— Tudom. Csak egy kérdést intézek hozzád: kockára tennéd az életedet és a tied életét a közjónak érdekében? Ha szándékom sikerült, az anyák áldani fognak bennünket még ezer év múlva is. De ha balul üt ki, ti mindnyájan velem együtt meghaltok!

— Életünk oly nyomorult, hogy ez csak csakély áldozat volna ilyen szép jutalommal szemben. Beszéljen és engedelmeskedni fogok.

A következő napon az egész város lakossága a hely körül gyülekezett, ahol a kiszakit alkarták eltemetni és vele együtt a tizenkét szerencsétlen szolgát is, akiket a sors erre a gyászos áldozatra kijelölt. Csak a mikádó megérkezését várták.

Abban a pillanatban, amint a királyi kíséret a térnek egyik végén megjelent, az ellenkező oldalról lassan közeledett egy sajtáságos menet, amely nagyterjedelmű csomagokat vivő emberekből állott. E menet élén Nomino volt látható, Nomino, a híres szobrász, akit az egész város dédelgetett.

Milyen nagy volt a tömeg rémülete, amikor látta, hogy Nomino a mikádó színe elé járul és térdre borulva előtte, érces és megszűre csengő hangon ezeket mondja:

— Felség, az ég nem kívánja többé ezeket a barbár áldozatokat, amelyeknél tizenkét szerencsétlen élt kinos halállal sujtanak, egy halottnak dicsőségére, bármilyen fenséges is legyen az! Az ég önt választotta, a nap leszármazottját, hogy ezt a méltatlan szokást eltörölje. Helyettesítse ezeket a szegény embereket szent és magasztalt hitvesének sírjában ezzel a tizenkét márványszoborral, amelyeket önnek legalázatosabban följajánlok.

E szavak után Szaimon és gyermekei, akik Nomino mögött álltak, levették a leplet a magukkal hozott teherről és a mikádónak tizenkét csodaszép szobrot mutattak, amelyek úgy voltak felöltözve, mint kiszaki szolgálonói.

A mikádó mély tekintetet vetett a remekművekre, aztán intett, hogy beszélni akar.

— Te nem fogsz meghalni Nomino, — mondta meghatott hangon. — Ilyen nagy művészt megöletni annyi volna, mintha a

tengerbe dobnam koronám legszebb gyöngyét. Elfogadom az ajánlatodat, sőt meg foglak jutalmazni azért, hogy kockára teted életedet a közjóért... Mondd, mit kívánsz?

— Felség, — mondta Nomino — kegyelmezzen meg Szaimonnak, aki lehetővé tette, hogy megvalósítsam a tervemet.

— És magadnak nem kérsz semmit? Jól van hát, majd rajta leszek magam, hogy kitaláljam a hozzád méltó jutalmat. Először is lakásnak boldogult testvérem palotáját adom neked, aztán, hogy téged kiszolgáljanak, ezt a tizenkét szolgát, akit te mentettél meg a borzasztó haláltól, végül pedig, hogy utódaid örök emlékekben tartsák nagy tettetted, egy új nemesi címet teremtek számodra, magasabbat mindazoknál, amelyek eddig léteznek. Ezentul csak a te családodnak van az a joga, hogy nevéhez a „fázi“ magasztos címet illessze.

És Nominohoz közeledve, megölelte a mikádó, mintha a saját testvére volna.

Egy hónappal utóbb nagy fénynyel ünnepelték meg Nomino fázi egybekelését a szép Odani-val. A násznép között ott látták Szaimont és családját. Becsületüket visszanyerve és minden jogukba és birtokukba visszahelyezve, boldogok voltak. De nemcsak ezek voltak Nomino nemes tettének következményei. Azon idő óta, hogy ez történt, — körülbelül kétezer év óta — a sirok szobrokkal vannak díszítve Japánban és a művészetet mindanki nagy tisztelőiben tartja.

Fordította G. T.